

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2 NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvirni nedeljni
praznikov).
ZA \$6. — NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 87. — Šev. 87.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 13, 1940 — SOBOTA, 13. APRILA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

BALKAN ZELO ZBEGAN

Romunska prenehala pošiljati Nemčiji olje

BUKAREŠTA, Romunska, 13. aprila. — Sinoči je romunska vlada vstavila nalaganje tovornih železniških voz za Nemčijo. Ze več dni tudi ne nalagajo petroleja na ladje na Donavi. Inozemski diplomati vsled tega domnevajo, da bo izvoz v Nemčijo povsem vstavljen ter se boje gospodarske krize med Nemčijo in Romunsko.

Romunska je prenehala s pošiljanjem blaga v Nemčijo, ker je od Nemčije prejela dolg seznam raznih predmetov, katere je Nemčija prepovedala pošiljati na Romunsko.

TATARESCU SE POSVETUJE Z GENERALNIM ŠTABOM

Romunski generalni štab je imel nujno sejo z ministrskim predsednikom Tatarescom. Kabinetski gospodarski odbor, ki je sestavljen iz ministrov za finance, notranjo in vnanjo trgovino, bo sestavil seznam romunskih surovin, katere bodo prepovedane izvažati, ker so neobhodno potrebne za domačo porabo.

Vlada v prihodnjih dneh pričakuje od Nemčije stroge zahteve. Nemčija bo od Romunske najbrže zahtevala, da demobilizira, da pospeši delo po tovarnah in na poljih. Politični opazovalci so tudi mnenja, da bo Nemčija zahtevala, da Romunska vse potrebščine izvažata v Nemčijo in s tem vstavi vsako trgovino z zavezniki državami. Vladni krogi pravijo, da bo kralj Karol vsako tako zahtevo odločno zavrnil.

ANGLEŽI IN ITALJANI PREVAŽAJO VOJAŠTVO

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. aprila. — Ves Balkan razburjajo vznemirljive vesti. Nobeno poročilo ni bilo potrjeno, toda pritisk prihaja od Nemčije, Italije, Rusije in od zaveznikov. In tudi v notranjosti dežele so skrivne spletke.

Vznemirajoča poročila so naslednja:

da je Italija izkrcala svoje čete v Zadru; da je popoldicala vse svoje trgovske parnike v njihova pristanišča in da je vojna mornarica pripravljena na vojno.

da je 40,000 italjanskih "delavcev" prišlo v Albanijo.

da so angeške bojne ladje priplule v Črno morje.

Vpoštevati je treba, da ta poročila niso potrjena.

MNOGO ARETACIJ V BEOGRADU

Beograjska policija je aretirala mnogo oseb ter jih je izpraševala o nemških propagandnih letakih, ki so bili po mestu metani iz avtomobilov in aeroplanov. Na listih je bilo pisano: "Še ni prepozno priti na stran Nemčije — toda mogoče bo kmalu prepozno."

Ravno tako pravijo listi, da so one države, ki so naklonjene zaveznikom, izbrale napačno pot.

Vlada tudi razmišlja o tem, da čimbolj zmanjša število tujcev v deželi. V Beogradu je okoli 600 nemških agentov. Vlada bo v prvi vrsti izdala ukrepe proti njim, kakor tudi proti mnogostevilnim časnikarskim poročevalcem, ki neprestano potujejo po Jugoslaviji in hodijo največ v krac, po katerih so naseljeni Nemci.

Jugoslavija je zelo razburjena zaradi nemške zahteve za kontrolo Donave. Še mnogo bolj pa je razburjena Romunska, ki je po svetovni vojni dobila zemljo od Rusije, Madžarske in Bolgarske in sedaj vse te države stalno pritiskajo na njo. Le Madžarske prihajajo poročila, da Nemčija zbira vojaštvo ob madžarski meji.

Romunski vojaški krogi pa pravijo, da ni nič izvanrednega, ako je ob madžarski meji od 100 do 300 tisoč nemških vojakov, odkar se je pričela vojna.

Četudi se Rusija nikdar ni odpovedala Besarabiji, je vendar uradna Romunska uverjena, da Rusija na Romunsko ne bo nikdar vpadla brez privoljenja Nemčije, Nemčija pa v to tudi ne bo privolila toliko časa, dokler dobiva iz Romunske dovolj petroleja. — Po današnjih poročilih iz onstran morja, se pa izve, da je Romunija vstavila vse pošiljke petroleja v Nemčijo.

Mornarji tujih parnikov v Constanci ob Črnem morju pripovedujejo, da so videli mine ob bolgarski obali.

NADVOJVODA OTON V WASHINGTONU

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Pretendent na avstrijski cesarski prestol nadvojvoda Oton je še enkrat prišel v Washington, da se poslovi od predsednika Roosevelta, predno se z aeroplanom vrne v Evropo.

Oton, ki je prišel v Ameriko, kot pravi, da proučuje, kako deluje demokracija, je prišel s svojim bratom nadvojvodo Feliksom, ki se bo poleti tudi vrnil v Evropo.

Nadvojvoda Oton pravi, da je prepričan, da bodo v sedanji vojni zmagali zavezniki.

Zavezniki so vsega krivi, pravijo komunisti

Tako pravi uradno glasilo ruskih komunistov, ki skuša opravičiti Hitlerjevo početje. — Nemčija je baje utrdila svoje stališče.

FORDOVE KARE PO 500 DOLARJEV

WASHINGTON, D. C., 11. aprila. — Včeraj je pričel pred zborničnim odborom za mono pole Fordov sin, Edsel Ford. Odbornikom je kar naravnost povedal, da bi njegova družba lahko izdelovala kare, katere bi prodajala po petsto dolarjev ali pa še ceneje. — Tega pa zaenkrat še nočem storiti, — je dostavil, — ker ne vemo, kaj bi v takem slučaju počela dežela s starimi, second-hand karami. Stare kare bi namreč skoro nihče več ne kupil, ker bi tako poceni novo dobil.

Ljudje postajajo čedalje bolj izbirčni, — je dejal Edsel, ki je predsednik Fordove družbe. — Zahtevajo prostornejše in hitrejša kare. Ford je rekel da moderni stroji vrše bolje in uspešneje delo, s tem pa še ni rečeno, da odjedajo stroji delavcem kruha. — Pri naši kompaniji ni bilo še nikdar zaposlenih toliko ljudi, kot jih je zaposlenih sedaj, četud imamo na razpolago najmodernejšo mašinerijo.

— Moderna mašinerija niha ceno izdelkom. Vzemimo kare, ki jih prodajamo po sedem sto dolarjev. Ako bi bila taka kare ročno izdelana, brez uporabe modernih strojev, bi veljala najmanj \$17,000.

Moderni stroji vrše bolje in uspešneje delo, s tem pa še ni rečeno, da odjedajo stroji delavcem kruha. — Pri naši kompaniji ni bilo še nikdar zaposlenih toliko ljudi, kot jih je zaposlenih sedaj, četud imamo na razpolago najmodernejšo mašinerijo.

Moderni stroji vrše bolje in uspešneje delo, s tem pa še ni rečeno, da odjedajo stroji delavcem kruha. — Pri naši kompaniji ni bilo še nikdar zaposlenih toliko ljudi, kot jih je zaposlenih sedaj, četud imamo na razpolago najmodernejšo mašinerijo.

Moderni stroji vrše bolje in uspešneje delo, s tem pa še ni rečeno, da odjedajo stroji delavcem kruha. — Pri naši kompaniji ni bilo še nikdar zaposlenih toliko ljudi, kot jih je zaposlenih sedaj, četud imamo na razpolago najmodernejšo mašinerijo.

ROOSEVELT IN GARNER

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Splošno presenečenje je izzvalo dejstvo, da predsednik Roosevelt ni povabil v Belo hišo k legislativni konferenci podpredsednika Garnerja. Iz tega sklepajo nekateri, da se je prijateljstvo med Rooseveltom in Garnerjem precej ohladilo. Dasi v marsičem ni ta soglašala, sta bila moža vseh sedem let velika prijatelja. Konferenca sta se udeležila le dva demokratska voditelja — senator Barkley iz Kentuckija in kongresnik Rayburn iz Texasa. Doslej sta bila ob taki priliki vedno navzoča tudi podpredsednik Garner in speaker Bankhead. Bankhead je na počitnicah v Californiji ter vsled tega ni mogel priti, dočim je Garner v Washingtonu.

"FDR" ŽGANJE

FRANKFURT, Ky., 8. apr. — Neka tukajšnja distilerija je hotela imenovati svoj produkt "F. D. R." Iz Washingtona ji je bilo sporočeno, da bi to nikakor ne bilo umestno, ker bi marsikdo mislil, da je Roosevelt v zvezi z distilerijo.

Vojna v zraku . . .

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Zračno ministrstvo naznanja, da je bilo izstreljenih pet angleških aeroplanov v zračnem napadu na dve nemški bojni ladji pri Kristiansand Fjord.

Ministerstvo tudi pravi, da sta bila najmanj dva nemška aeroplana izstreljena, eden je padel v plamenih, drugi je bil pa poškodovan.

DANCI UDANI V SVOJO USODO

KODANJ, Danska, 13. aprila. — Danska vlada in narod skušata iti za vsakdanjim delom, kot da se ni prav nič zgodilo, kar je v soglasju z dnevnim poveljem poveljnika nemške armade.

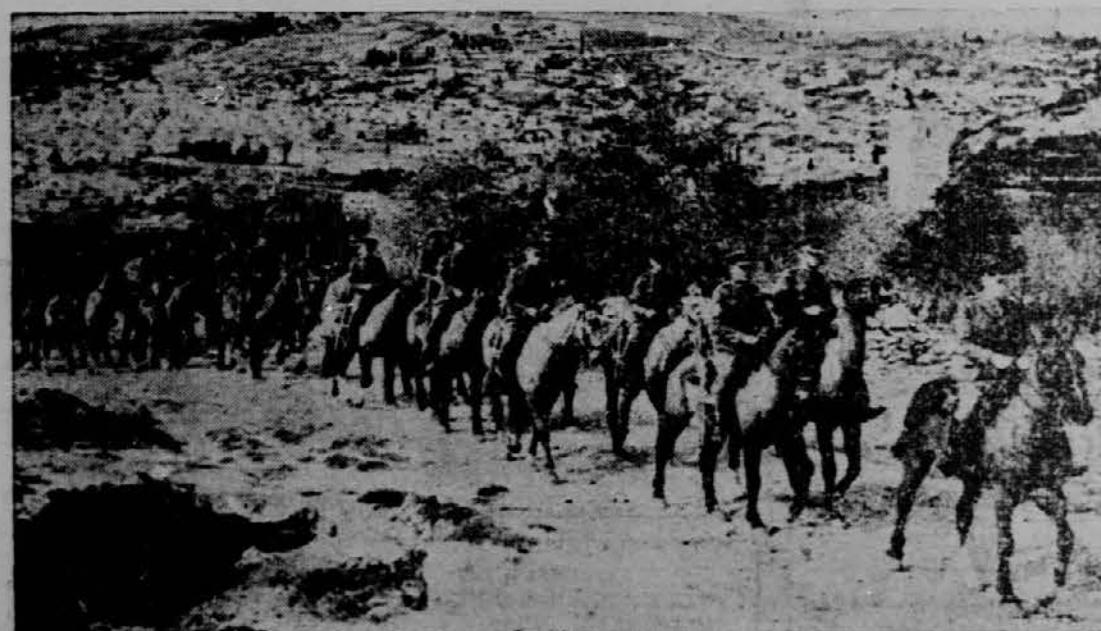
Vojno in mornariško ministrstvo sta odpovedali polletno vezbalno dobo za rezerve in sta naročila novincem, da izročijo vojaško opremo okrajnim poveljstvom.

Nemški poveljnik general Leonhar Kaupisch je oznanil, da morejo danski vojaki obdržati svoje orožje, ako bodo prijazni do Nemcev, toda danska vlada je odločila, da vojakov ni več treba vezovati, ker nemška armada varuje Dansko pred Anglijo in Francijo.

Vojno ministrstvo je naznanilo, da je bilo pri vpadu nemške armade v deželo ubitih 16 Dancov in 29 ranjenih. Nemci pa so imeli čnega mrtvega in 10 ranjenih.

General Kaupisch je tudi naznanil, da more dansko časopisje pisati, kar hoče, samo da ne piše proti Nemčiji.

ANGLEŠKA KONJENICA V PALESTINI

V Palestini se vežbajo angleški konjeniki in tudi drugi vojaški oddelki. Angleži niso dozdaj izdali, koliko mož imajo tam. Rečeno je pa, da 200,000.

Norveška fronta

V NARVIKU SO BILE POTOPLJENE VSE NEMŠKE BOJNE LADJE

Na fronti pri Narviku, 13. aprila. — Uradno je bilo naznanjeno, da so angleški rušilci potopili vsako nemško bojno ladjo v prisanišču v Narviku, vsled česar se nemška garnizija v mestu nahaja med angleškimi vojnimi ladjami in norveško arnado, ki je obkolila Narvik.

Poročila, ki so prišla v norveški glavni stan, tudi naznanjajo, da so Angleži potopili nadaljnjih pet nemških rušicov.

NORVEŠKE VODE POSEJANE Z MINAMI

LONDON, Anglija, 13. aprila. — V namenu, da nemško ekspedicijsko armado popolnoma odrežejo od domačih oporišč, so Angleži položili mine v Skagerraku in Kategattu. Angleški aeroplani pa bombardirajo nemške zalagalne ladje v danskih vodah.

Najbolj vroči boji so v teku okoli Osla, kjer se je norveška armada razvrstila na severu in vzhodu mesta in vstavila nemško prodiranje proti severu. V Oslu fjordu je zaprtih sedem nemških bojnih ladij, ki zaradi min ne morejo iz fjorda in jim tudi ne morejo priti na pomoč druge ladje. Norvežani tudi trdijo, da so v Oslo fjordu potopili nemški bojni ladji Gneissau in Emden.

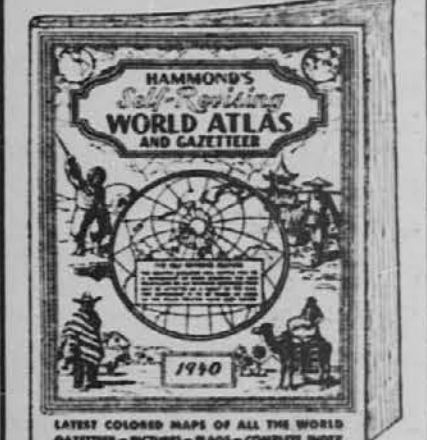
NORVEŠKI ČASTNIK IZDAL NARVIK

ABISCO, Norveška, 13. aprila. — Norveška vlada je ukazala aretirati polkovnika Sundlo, poveljnika v Narviku, ker je pomagal Nemcem zavzeti pristanišče in ni pustil svojim vojakom streljati na Nemce.

Sundlo je velik prijatelj bivšega nemškega vojnega ministra generala Wernerja von Blomberga, ki je bil Sundlov gost leta 1935.

KJE SE JE VOJEVALA POMORSKA BITKA?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 14 1/2 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cell svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Posiljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVILJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida. Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Bakser, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

ZAVEZNIŠKA POMOČ

Prav pred nosom zaveznikov se je Hitler polastil Danske in goslal v Skandinavijo svojo ekspedicijsko armado.

Toliko opevana in slavljena angleška inteligenčna služba se je v tem slučaju povsem izjalovila. Vojaški izvedenci se bodo še dolga leta čudili, kako je bilo Hitlerju mogoče tako iznenada spraviti skupaj šest divizij ter jim z vsem potrebnim poslati na Norveško, ne da bi Anglija kaj slutila o tem. Na vse drugo so bili zavezniki pripravljani, le ne na tako presenečenje. Angleška mornarica se je zdrnila šele, ko so bile važne postojanke Oslo, Bergen, Trondheim in Narvik že v nemških rokah. V svojem presenečenju ni mogla Anglija drugega kot zajecjati: — Pomagala bom!

Napoleon je rekel nekoč: "Že mogoče, da izgubim kakšno bitko, nikdar pa ne izgubim minute!"

Zavezniki pa niso izgubljali samo minut, pač pa dneve, tedne in mesece. Več mesecev jim bo vzelo za organiziranje norveške ekspedicijske sile, ki bi res imela nekaj vojaškega vpliva. In še znatno dalje bo trajalo, predno se bo ta sila vkoreninila v norveških tleh. Če bo mogla kaj časa tam ostati in če bo imela kaj uspeha, je seveda drugo vprašanje.

Angleška ekspedicijska armada naj bo pripravljena na vso silo nemških zračnih napadov. Nemci ne bodo čakali, da bi se Angleži izkrcali na norveških tleh, kajti v tem slučaju bi imeli z njimi dosti več opravka kot če napadejo z bombami transporte. Ena sama dobro pogodena bomba lahko potopi transportni parnik, na katerem je tisoč mož.

Če bi se izkrcanje posrečilo, bi bila oskrba vojaštva zvezana z neizmernimi težavami, kajti nemška letala bi bila nenehoma na preži.

Anglija mora pomagati Norvežanom in pozneje tudi Švedom, ali pa skleniti mir. Če jim ne bo pomagala, bo izgubila pri nevtralecih še tisto malo vpliva, ki ga ima. Nemčija bo dala nevtralec za vzgled Avstrijo, Čehoslovaško, Poljsko, Finsko, Dansko in Norveško, češ, poglejte: Vsem tem državam je Anglija sveto obljubila pomoč, pomagala pa ni nobeni in jih je v usodnem trenutku pustila na cedilu.

Če hoče Anglija obdržati svoje stališče v Evropi, ni dovolj, da se samo bori za Norveško, — pač se pa mora boriti in zmagati.

Anglija se mora boriti za Norveško in sicer na Norveškem, ker bo sicer prisiljena boriti se za angleško otočje na angleških tleh.

Ako so Nemci gospodarji norveških in danskih zračnih baz, jim je kaj blizu do Škotske, kjer sta dve tretini angleških ladjedelnic in kjer so najmočnejše angleške mornariške postojanke. Vsako ladjedelnico je mogoče obromiti z enim samim količkaj uspešnim zračnim napadom. Tako blizu je od Norveške do Škotske, da zamore vsak velik nemški bombnik nemoteno vršiti svoje delo, ker ga lahko spremlja in ščiti večje število zasledovalnih letal.

Vsak hip lahko izbruhne bliskovita zračna vojna proti Angliji, kar pa še ni vse. V norveških zalivih (fjordih) lahko najde zavetja par sto nemških submarinov, ki utegnejo dobiti popolno kontrolo nad severnim delom Atlantika.

Pa tudi to še ni vse. Pod zaščito obrežnih postojank zamore Nemčija poslati kakršnokoli število križark na odprto morje. V eni noči lahko izginejo ter se po par dneh ali tednih pojavijo ob afriški obali ali v Indijskem oceanu.

Z ozirom na vse to se lahko reče, da zavezniki niso bili še nikdar tako zelo pritisnjeni k steni kot so sedaj.

MORNARJI S CITY OF FLINT OSVOBOJENI

LONDON, Anglija, 12. aprila. — Radio postaja v Stockholmu je naznanila, da so Nemci v Trondheimu osvobodili nemške mornarje, ki so bili postavljeni na ameriški tovorni parnik City of Flint, ki je bil vjet, in ki so bili pred petimi meseci internirani na Norveškem. Parnik je norveška vlada vrnila ameriški kapitanu 3. novembra.

OBLETNICA OTOKA SOLZ (Ellis Island)

Včeraj je Ellis Island, ki je mnogim naseljencem še v bridkem spominu kot otok solza, obhajal svojo 50-letnico. 11. aprila, 1890 je predsednik Harrison podpisal odlok, po katerem je bil Ellis Island določen za naseljski otok.

V praznovanju 50-letnice je bilo v trdnjavi Fort Jay oddanih 11 strel iz topa in parniki so s piščalkami pozdravili pomembni dogodek.

AMERIŠKI DRŽAVNI DEPARTMENT SVETUJE AMERIKANCEM, DA NAJ NEMUDOMA ODPOTUJEJO IZ SKANDINAVIJE

Državni tajnik Cordell Hull in pomožni tajnik Sumner Welles

Ameriški državni department priporoča troje poti za povratek ameriških državljanov v domovino.

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Ameriški državni department je sestavil tri načrte za odpotovanje ameriških državljanov iz Norveške in Danske.

Iz Bergena ali Tronheima se zamorejo podati s tovornimi parniki v Anglijo.

Iz Osla zamorejo potovati preko Nemčije v Italijo, kjer se vkreajo v Genovi na parnik. V Bergenu so trije ameriški tovorni parniki, s katerimi zamorejo odpotovati naravnost v domovino.

Na Norveškem in na Danskem je približno 1600 ameriških državljanov. Nekateri so poročeni z domačinkami, dru-

gi imajo pa tam bližnje sorodnike in niso nikdar mislili na povratek.

Takoj po izbruhu evropske vojne je bil dovolil kongres pol milijona dolarjev za potne stroške v Evropi se nabujajočih ameriških državljanov. — Precej tega denarja je že porabljenega, nekaj ga je pa še vseno ostalo.

Državni department se zelo briga za varnost ameriških državljanov v skandinavskih deželah. V Washingtonu pričakujejo od ameriških diplomatskih zastopnikov natančnih tozadev nih dogovorov, ki pa doslej še niso mogli dospeti, ker so z nekaterimi mesti še vedno prekinjene vse zveze.

Iz Slovenije

ZUPANOVA DOMAČIJA V RADEČAH ZGORELA.

Dne 22. marca sredi popoldneva je naenkrat začela goriti domačija rateškega župana Pintbaha, ki je imel svojo hišo vezano z gospodarskimi poslopi. Ogenj je nastal nekje na skednju, na katerem je bila velika količina suhe krme. Zaradi tega se je požar naglo razširil in so plameni začeli kmalu lizati tudi hišo.

Domačini so od vseh strani prihitali na pomoč, da rešijo, kar se je dalo rešiti. Najprej so iz hlevov izgnali goved, ovce in svinje, nato pa so začeli gasiti, dokler niso prispele gasilce.

Iv veliki nevarnosti je bila tudi sosednja hiša, ki pa je k sreči krita z opeko. Prav tako je grozila nevarnost župnišču, vendar so gasilci omejili in preprečili njegovo nadaljnje širjenje. Nedvomno se je le požrtvovalnosti gasilcev zahvaliti, da niso žrtve plamenov še večje. Rateškim gasilcem, ki so nastopili z motoriko,

so prišli na pomoč še gasilci iz Podkorena, Kranjske gore in Gozda. Naposled so prišli še gasilci Kranjske industrijske družbe z Jesenic.

Skodo cenijo na okoli 200 tisoč dinarjev, zlasti ker je z zgradbo vred z gorelo mnogo kmetijskih strojev, krme, hišnih pritoklin in drugega. Kako je požar nastal, še ni dognano.

AVTOMOBIL PADEL Z MOSTA V SAVO.

27. marca popoldne se je peljal 27 letni Čede Ivan, trgovski potnik tvrčke Veber iz Škofje Loke z osebnim avtomobilom iz Škofje Loke v Smlednik. Vodil je avto sam in že zapeljal na savski most pri Smledniku, ko je iz neznanega razloga zadel z avtomobilom ob koncu mosta v železno ograjo. Sinek avtomobila je bil tako močan, da je raztrgal ograjo mosta, avto pa je v ve-

SIVALKE

vešče šivati na zig-zag strojih klobuke iz blaga, dobe delo pri:

BOLIVIAN HAT CO. 663 BROADWAY NEW YORK, N. Y. 4-10, 11, 13

Peter Zgaga

TEORIJA IN PRAKSA

Vselej se mi zagabi, kadar čitam, da je poslal ta ali oni milijonar svojega nadebudnega sina delat v tovarno in naročil superintendentu in foremanom, naj ravnajo z njim ravno tako kakor z drugimi delavci. — Želim namreč, — pravi socialno čuteči oče, — da moj sin poskusi, kako je treba

za dolar trpeti, da bo znal v življenju ceniti njegovo vrednost.

In sin se res pripelje s dva tisoč dolarjev vredno karo ob osemih zjutraj v tovarno, pušča karto in "dela" do dvanajstih. Opokline lunča, nakar zapet "dela" od ene do petih. Ob petih se odpelje s karo domov, se skoplje in preobleče, sede k bogato obloženi mizi, po večerji pa gre s prijatelji in prijateljicami v nočni klub ter zapravi toliko kolikor je v enem dnevu deset delavcev s trdim delom zaslužilo. Konci tedna dobi za svoje "dela", kakor drugi delavci, v kovrti šestnajst ali osemnajst dolarjev plače, kar mu niti za cigarete ni dovolj.

Toda kaj ga briga — očelova blugajna je neizčrpna in on ima običajno do nje ključ in dostop, dočim ga drugi delavci nimajo. V tem je pa tista kapitalna razlika.

V dveh mesecih ali še prej se prične delu v tovarni, nakar je povisan ter "dela" nekaj tednov v pisarni ter si izbira po svoji volji tajnice in strojevske, po enem letu ali še prej, je pa že član ravnateljskega sveta, z vso oskrbo v domači hiši, z vilo v Californiji ali Floridi, petimi priležnicami in petindvajset tisoč dolarji letne plače.

Začasa rusko-finske kampanje je ameriško kapitalistično časopisje objavljalo fotografije milijonarke, ki pletoje swetere za uboge prezebajoče finske vojake.

Po pet ali šest jih je sedelo ob mizi in pletlo ter s tem izražalo svoje lažljivo človekoljubje. Dvomim, da je katera sweter skončala, kajti za tako delo je treba že precejšnje vztrajnosti in spretnosti, toda češčne in poveljčevane so bile kot dobrotnice nesrečnikov, trpetih in krvavečih za demokracijo.

In navsezadnja: čemu santu za Fince? Čemu tudi ne za prezebajoče Ruse? Pravo človekoljubje namreč ne dela razlike med narodnostjo in med političnim pripranjem.

Med ubogo finsko in ubogo rusko soldaško paro ni nobene razločka.

Če se ne motim, sem med pletilkami na sliki opazil tudi lastnico znanih "five and ten cents" trgovin, ki ima toliko milijonov, da ne ve, kam z njimi. Milijone so ji spravile skupaj dekleta, ki so pred urveljavljenjem "wage and hour" postavle delale dolge ure za najmo plačo.

Sweter, ki so ga spletle roke take gospodinjice, ne more biti posebno gorak revežu, ki slučajno ve, kdo ga je spletel.

Jugoslovanski kralj bo ob svojem osemnajstem letu, ko bo nastopil vlado, imel za seboj ljudsko šolo, gimnazijo, vojaško akademijo in vseučilišče, dočim precej dober študent do tega leta komaj srednje šolo zavrh. Kot sem rekel, precej dober mora biti. Jugoslovanski kralj mora biti izredno nadarjen, da bo v tako kratkem času ves ta študij obvladal. No, če ga ne bo v praksi, ga bo že vsaj v teoriji, kajti papir, na katerem pišejo profesorji spričevala in diplome, je precej potrpečljiv. Sicer bi pa rad poznal jugoslovanskega učitelja ali profesorja, ki bi si drznil dati kralju slab red.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

ZUPAN IN ŽENSKI KLOBUKI.

V bruseljskih gledališčih se bje že več let vztrajen boj med ženskimi oblikovalci in policijo. Izhodišče tega boja je odredba, ki jo je izdal pokojni bruseljski župan Max, po kateri smejo ženske v gledališče le brez klobuka.

Ženske so se znale maščevati. Prijahale so sicer brez klobukov, imele pa so tako visoke pričke da je bila županova odredba brez pomena. Prav posebno rade so nosile visoke diademe in nojeva peresa. Iz tega razloga je moral novi bruseljski župan odredbo svojega prednika spremeniti. Dovolil je ženskam, kta smejo stopiti v dvoranu pokliča, prepovedal je samo previsoke klobuke ali pričke.

Lewis napada Vandenberg

FLINT, Mich., 10. aprila. — John L. Lewis, načelnik Kongresa za industrijalno organizacijo obiskuje industrijalna središča v državi Michigan in pripravlja avtne delavce na volitve, ki se bodo vršile dne 17. aprila v General Motors tovarnah. Včeraj je govoril tukaj na zborovanju 10,000 CIO članov. Na piko je vzel senatorja Vandenberg, ki skuša biti nominiran za republikanski konvenciji za predsedniškega kandidata. Očital mu je, da kot narodni zastopnik ni vršil svoje dolžnosti.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za denarne pošiljave v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili nove zveze, po katerih je mogoče našim vojakom vžreči in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da so sem in tam more kakva pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnila.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO. :: : POTNIŠKI ORDELEK :: : 216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

KARLA DOLINIKOVA:

ŠOPEK RDEČIH NAGELJNOV

Ura na stolpu je odbila pet. Kamila, oblečena v rožnato obleko, prepasano z zametastim trakom in v širokokrajnem florentinskem klobuku, obteženem s šopkom cvetlic, stekla po stopnicah. Tekla je, bežala, kajti čez deset minut bi že lahko srečala na stopnicah svojega moža Pavla in potem bi morala iti z njim in z malo Bledo na občajni enourni sprehod. Pa ni se ji samo zaradi tega tako mudilo in tudi ni zaradi tega pred dobro uro položila Bledi v maroče punčko, čeprav je otrok jokel in iztegovljal svoje male ročice proti mami. Hitele je prav iz istega vzroka, zaradi katerega je včeraj in predvčerajšnjim tako vročično prenaslavljal staro okleko, ki je že dolgo ležala na dnu predalnika. Nosila jo je pred osmimi leti in poslednjič jo je oblekla v Krakovu, pred napovedjo svetovne vojne. A ta vzrok je bilo pi-mo, napisano s krepko moško roko, pisano, ki ga je bila včeraj pred poknevom zagnala v ogenj. Čakala je, da je papir počrnel in je še črne ostanke razbila z razgrebačom. Pavel ni smel ničesar vedeti.

“Ne sme,” je skozi stisnjene zobe šepetala Kamila, gledala svojo svileni obleko in se nepriljeno smehljala. S prsti je naravnala šopek nageljnov, na las podobnih onim pred osmimi leti. Oh, Bog, osem dolgih let ni videla Klimenta! Niti poslovila se ni, samo roke sta si podala, ko ga je odvedla vojaška patrolja. Pomahal ji je in vzkliknil: “Na svidenje čez dva meseca! Potem si poiščeš službo v Pragi in te izprosim pri tvoje močeta.”

Dva meseca sta se raztegnila v osem let. Kaj vse se je bilo zgodilo v tem času! Štiri leta vojne, potem štiri leta miru v čudovitem vrvenju dogodkov in v nemirih, ko ni bilo časa misliti na davno minule stvari, ki bi se bile lahko zgodile, a se niso, kajti vojna je razbila bodočnost tisočim mladim ljudem. Ni čakala. Sama je bila kriva. Nohenih vesti ni imela o njem, vsa leta je molče hodila po mračnih, neosvetljenih ulicah, kjer je nekod stanoval Kliment in se stiskala k steni pod visokim oknom, kjer se je od pomladi do zimo jali vrabci. To,

da Kamila se ni hotela spomniti tega, kar je bilo in kaj bi bilo. In kaj bi bilo lahko drugače. Hotela je videti Klimenta, se prepričati, ali je še isti fant s črnimi, valovitimi lasmi, hotela je videti njegovo svetle, malce zelenkaste oči, ki so se zmeraj, kadar se je Kliment smejal, zožile v tanko spranjo. In Kliment se je rad smejal. Osem let osem dolgih let! — Se je spremenil? Ina morda umetno, škripajočo nozgo? Morda nosi rokačce, ki je nikoli ne sleče, niti v najbolj vročih dneh ne, ker so njegovi prsti iz lesa? Ina preko gladkega obraza rdečo brazgotino od rane? Ali jo bo morda gledal z mrtvim, steklenim, negibnim očesom?

“O, Bog,” je šepetala Kamila in tekla navzgor proti široki ulici. “Ne, ne, Kliment! je živ in zdrav,” tako si je govorila v nočeh brez sna, ko se ga je spomnila. “To je on, ne velik, mnogo manjši od Pavla, a postaven, z rusko legionarsko čepico, naslanja se na muzej-ka vrata in išče z očmi mod množico ljudi. Da bi le ne pogledal po stopnicah po katerih hiti Kamila. Samo še, da bi mogla po prstih steči za njegov hrbet, in položiti dlani na njegove oči. Kako jih je ljubele, te oči kako je vsa vzbujala pod njihovimi pogledi in zdaj se jih bo vsak hip dotaknila.

“Kamila!” je vzkliknil Kliment in odtrgal njene dlani, da bi jo objel. Prišla si! Utihnil je in si jo pozorno ogledal. Kamila je stresla z glavo in se glasno nasmejala. “Vrnil si se, živ in zdrav in cel! Koliko sem mislila nate! Ali verjameš, da tri leta nisem šla niti v gledališče, da nisem hotela slišati godbe, branila sem se plesa in vsake zabave samo zato, da bi ti ne trpel zaradi mojega veselja?”

Ko je Kliment nejeverno zavrtel z glavo, se je Kamila zastavila, in resno rekla. “Da, tak norček sem bil! Danes zveni to neumno in nesresnično in vendar je bilo vse to res. Bil je drugačen čas, težak. Hodila sem v črnem in govorila, da sem vdova po živem. To je bila romantika. In za Pavla sem skrbelo samo zato, da bi tudi tebe kdo v ujetništvu dobro oskrboval.”

je očitačje rekel Kliment. “Morala sem se žrtvovati, toda v Pavlu sem vedno videla tebe.” “Slišalo bi se romantično, če bi te ne poznal.” “Da bi vzel besedami resno obzornost, se je Kliment razumljivo nasmehnil. “Pojdiva,” ga je pozvala Kamila in prisiljeno položila svojo roko v njegovo desnico. “Pripoveduj mi o sebi! Tako sem se te veselila!”

“Ne vem, kaj naj bi ti povedal,” je rekel Kliment trpko. “Morda to, da sem videl svet — ves svet sem prehodil, da bi prišel domov, toda morali bi ostati doma za pečjo, vzeti lastno življenje v roke in sami delati svojo usodo. mesto da bi usoda ravnala z nami kakor z veterinami.”

“Šli ste preko Kitajske — kaj vse ste videli! Spremljala sem te na zemljevidu. Tri tedne je od tega, kar ste pripeli v Plzen, Masarykov počk. keko slavno ime imate!” “Ti to veš? Ti vse to veš? In vendar nisi čakala!”

“Dan za dnem sem čakala pisma,” se je Kamila izognila odgovoru. “Kamila, greš zdaj z mano?” “Ustavila sta se sredi vrvenja ljudi, ki so hiteli mimo njih. Se zaletevali vanju, onadva, pa sta drug drugemu pogledala v oči. Kamile temne, skoraj črne oči so bile svetle, in vlažne, Klimentove so se svetile izpod črnih obrvi. Kamila je odkimala.

“Pavla in otroka ne bom pustila. Potjrebujeta me, tebi pa nisem nenadomestljiva. Morala sem te videti. Štiri leta že gojim rdeče nageljne, se jih še spominjaš?” “Govorila je naglo in ga gledala. Kliment je odvrnil glavo, ni prenesel njenega pogleda. Kamila je jecljaje zašepetala: “Rdeči nageljni, šopek rdečih nageljnov, ne veš? Ali ti ničesar ne povedo?”

“Rdeči nageljni,” je težko vzdihnil, dvignil svoje legionarsko čepico, in zamišljeno zagrebel prste v lase. Negotovo se je nasmehnil in hripavo rekel: “Nisi bila prva, nisi poslednja!” “Ti si bil prvi in edini, — Pavel — vselej si bil to le ti, samo ti,” je vzkliknila Kamila in se razjokala.

“Pozabila, res, da sem pozabila. Vlak se je odpeljal, skočila sem z voza in letela do petega nadstropja najinega stanovanja, toda tam jih ni bilo več. Zavrgli so moj šopek nageljnov, in vendar sva oba polagala vanj svoje poljube — ti, moj prvi mož. — Če nas obiščeš, in boš zagledal na oknih in v zaboječkih na starem balkonu, rastejo in cvetijo leto za letom, rdeči nageljni, in tu sem ti jih prinesla.” Stisnila mu je v roko šopek, in zbežala, kakor brez uma, je tekla domov k mali Bledi in k Pavlu. Pripravila bo danes slavnostno večerjo.

Domu je porezala nageljne, in porezala v velik šopek in ga postavila v sredo mize. Na Pavlovo vprašanje, zakaj, je odgovorila: “Ne bom jih več gojila, tako nevaležni so, hitro odoveto, zasejala bom raje begonije!”

Nasmehnila se je, s solzami v očeh. Bile so to poslednje solze, ki so pripadale preteklosti.

Iz Jugoslavije

Huda obsodba zapeljivca.

Pred beograjskim sodiščem se je te dni obravnavala odškodninska tožba, ki so jo naparile vdova Katarina Dimitrijević in njeni hčerki profi inž. Svetozarju Stojanoviću, zagovarjati pred sodiščem. Bil je obsojen na kuzen, katero je preстал v kaznilnici v Požarevu. Katarina Dimitrijević, ki je po njegovi krivdi izgubila soproga in najstarejšo hčer, pa je vložila proti njemu odškodninsko tožbo, ki se je te dni obravnavala pred sodiščem. Sodišče se je prepričalo o krivdi inž. Stojanovića že na podlagi njegove obsodbe pred kazenskim sodiščem ter ga je obsodilo, da mora plačati vdovi in njenima hčerkama 200,000 din. odškodnine.

Poleg tega mora nositi tudi stroške postopanja, ki znašajo okrog 10.000 din.

Svoj čas je žaloigra Dimitrijevićeve družine, ki jo je povzročil inž. Stojanović, vzbudila veliko senzacijo. Inž. Stojanović, je svojčas zapeljal Mijo, najstarejšo hčerko državnega uradnika Dimitrijevića, potem pa je kar na lehem prekinil odnose z njo, da bi si poiškal novih ljubavnih puščolovščin. Dekle, ki je že sahajalo o zakonski sreči, ni moglo preboleti tega in se je vrglo pod kolesa lokomotive, ki so jo razme arile do smrti. Obupan oče je sklenil, da bo obračunal z zapeljivcem ljubljenega otroka. Poiškal ga je na domu in ga hušje ranil z več strel iz samokresa. Nato pa je sebi pognal krogljo v glavo. Inž. Stojanović je kmalu ozdravel, nakar se je moral

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VATIKAN IN NAPADI IZ ZRAKA.

V Vatikanu so v zadnjem času izvršili vse potrebno za zaščito zoper napade iz zraka. Uprava Vatikanskega mesta je nabavila 1200 plinskih mask za vse nameščence. Zasebno zaklonišče za papeža je v stolpu Nikolaja V., ki ima 9 metrov debele zidove. To zaklonišče je okroglo in ima premera 25 metrov. Iz vatikanske knjižnice so odstranili vsa nenadomestljiva dela ter jih spravili na varno.

ANEKDOTA.

Neki popotnik je vprašal Ezopa: “Koliko bom potreboval do prihodnjega mesteca?” “Pojdi,” je dejal Ezop. “To vem sam, da moram iti, — je dejal popotnik — a rad bi vedel, koliko časa bo trajalo?”

“GLAS NARODA” pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

“Pojdi,” je pobovil Ezop. Popotnik je menil, da ima opravka s kakšnim norcem in je šel. Čez nekaj časa je Ezop priteknel za njim. “Potreboval boš dve uri”, “Popotnik ga je presenečeno pogledal. “Ti si pa čuden kujon! Zakaj mi šele sedaj odgovarjaš?” “Saj nisem mogel vedeti, koliko časa boš hodil, dokler nisem vedel, koliko te je v nogah,” je odvrnil Ezop.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobilja. — Tihotapec. — Vrhan Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojinje. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpjet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradil. — Pona-rejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)
Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.
Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.
Cena \$1.50

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavne- ga ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.
Cena \$1.50

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

19 40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI... POUČNI & PISL... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ETZ.

Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th Street New York

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

50 centov 160 strani s slikami

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

27

Dorče je zazijal. "No," je nadaljeval Jakob, "zdaj vem, da je ovčji tat. Zdaj mi je odleglo. Ga bomo še dobili. Če ne prej, pozneje. Lažje sem šel v dolino, ko vem, pri čem sem. Jutri moram v mesto k obravnavi zaradi Bolteža."

"Ali boš tako dober in povedal gospodarju, da ti nisi kriv. Zapravi bodi bolj oprezen. Pa zbogom!"

Dorče je gledal za lovecem, ki je izginil v gozdu. Jako bovi koraki so bili že zdavnaj utihnili, fant je pa še vedno stal na istem mestu. Nato se je počasi odpravil proti Vražji soteski in šel previdno preko bruna na drugo stran. Obstal je, ker je zaslišal s steze lahko hojo. Nekaj belega se je pokazalo med zelenjem.

Dorče je razširil oči, planil kakor brez uma preko bruna in zaklical: "Evica! Evica!"

"Toda Dorče!" ga je mirilo dekle. "On je bil že pri nji in jo stiskal za roko."

"Evica, Evica! Ti, tukaj!"

Evica ga je boječe pogledala, kajti tako razburjenega ga ni videla še nikdar prej. Rahla rdečica ji je šinila v lica.

"Evica, kaj iščeš tod? (Pa kar sama? Ali nisi zašla? Ali si utrujena? Sedi in se odpočij!)"

"Z roko je pogladil mahovit prostor in ga očedil smrečjih igel."

"Sem sedi. Tukaj je mehko, kakor doma na naslonjaču. Zdaj mi pa kaj povej."

Sedel je k njenim nogam, si z rokama objel kolena ter se hrepeneče zadržal v njen obraz.

"Povej mi, čemu si prišla? Ali te je pustil gospodar? Pa sama?"

"Gospodarja ni doma. Nekam je odšel po kupčiji, sama ne vem, kam. Šele jutri zvečer se vrne. Pojutrujem je pa gospodinjin god. Šopek bi ji rada napravila iz planinskih rož."

"Planink je do-ti. Posebno tam pri Vražji soteski jih je vse belo."

Evica je prebledela.

"Ne, Dorče. Tistih nočem. Tistih od Vražje soteske ne!"

Fant se je preplašen zgrabil za ušesa.

"Za božjo voljo, da nisem mislil na to! Saj mi ne boš zamerila, kaj ne, da ne?"

Evica je zrahljala robec ki ga je imela preko ramen in odkimala.

Tako sta nekaj časa molče sedela, dokler ni dekle razvezalo čulice, ki jo je nosila pod pazduho.

Razgrnila jo je po mahu in Dorčetu so kar oči zazarele, ko je ugledal lepo rumene kose domačega peciva.

"Le jej, Evica," je prigajal. "Dolgo pot imaš za seboj. Gotovo si lačna."

"Vsak pol, če si zadovoljen."

"Ne, ne," se je branil Dorče, dočim mu je roka nehote segala po pecivu.

Polna usta je imel in nenahoma gledal dekleta, ki je zamisljeno zrla v daljavo.

"Lepo je tukaj gori, kaj ne, Evica? Gozd je res nekaj lepega!"

"Kako bi ne ljubila gozda," je odvrnila zamišljeno. "Misli se mi vedno vračajo v gozd. Gozd mi ugaja. Obenem me pa navdaja z žalostno mislijo. Kadarkoli vidim drevo, moram misliti na mojega pokojnega očeta. On je šele ljubil gozd. Skoro bi rekla, da ni zadovoljen v nebesih, če ni nobe-nega gozda tam zgoraj."

"Gotovo niso brez gozda. Če ga prej niso imeli, ga je Bog takrat ustvaril, ko jej prišel tvoj oče gori. Če bi bil jaz Bog, bi tudi tako naredil. Veš, tvojemu očetu na ljubo."

Evica, vsa zatopljena v misli, se je ožirala skozi goste drevesne krone proti nebu ter pri tem ni čutila, kako so ji začele solze vreti po licu.

Dorčetu, opazivšemu te solze, je ostal grizljaj v goltancu.

"Nikar ne joči, Evica! Le pomisli, koliko na boljem si od mene. Ti se lahko očeta in matere v ljubezni spominjaš, kaj pa jaz? Jaz niti ne vem, če sem kdaj imel očeta. O materi vem le toliko, da so jo pezimi našli na cesti, mrljo in trdo. In hlapca, ki je našel njo in mene, je zmerjal župan, češ, da bi bil lahko še par ur počakal in tudi mene mrtvega dobil. No, posebnih stroškov nisem delal občini. Ko sem hodil, so me pihali od hiše do hiše, od praga do praga. Naposled se me je Hrastar usmilil. Dokler nisj prišla ti, Evica, sploh nisem vedel, kaj je življenje. Ko si mi začela praviti o gozdu, o materi in očetu, se mi je šele posvetilo, da so na svetu boljše stvari, kot pa orehovi štrklji. Ne, ne, Evica! Nikar ne joči. Ne smeš jokati. Mene poglej in zasmej se."

Dorčetova zunanost je bila res taka, da se ji je moral človek smejati. Toda Evica je resno rekla:

"Zli se mi, da je dosti bolje, če ima človek, kot pa če je imel."

"Ah, ne, Evica. Svoje očetva imaš še vedno. Njega ne moreš izgubiti. Tam gori ga imajo spravljeneza za te. V sebi ga nosiš, in kamorkoli se ozreš, ga imaš v svojem pogledu. Ob vsakem deblu ga vidiš stati in lahko v duhu poslušаш njegove pripovedke."

"Da, Dorče. Večkrat mi je namreč rekel: 'Gozd je kakor knjiga pravljic. Le čitati moraš znati to knjigo. Gozd je svojim drevjem in rastlinami je kakor svet s svojimi ljudmi,' je rekel. In vsako drevo in vsaka rastlina čuti, ker ima vsako drevo in vsaka rastlina svojo vilo."

"Edinole kraljevska cvetka ima svojega kralja, kaj ne?" je vprašal Dorče. "Tako je vsaj si mi povedala."

"Da, tako je."

"Mogoče se ti posreči dobiti kraljevsko cvetko in videti planinskega kralja?" je vprašal Dorče žarečih oči.

"Toda Dorče!" ga je posvarilo dekle. "Čemu pa ne? Če tvoja ročica ne bi imela srečo, potem pa res ne vem, kdo bi jo imel."

Umolknila sta. Solnce se je skrilo za goro in mrak je začel padati na zemljo.

Mesečna zavarovalna plačila — začenjajo letos

Delavci in delavke, ki so sedaj 65 let ali več stari, ako so vpravičeni v znižu socialno varnostnega zakona, začenjajo letos — leta 1940 — dobivati mesečno starostno zavarovalno plačilo. Pa je preskrbljena tudi za zavarovalna plačila v prid njihovim družinam.

Istčasno, ko starejši delavci dobivajo svojo pokojnino, si milijoni mladih delavcev in delavk nakupljajo zavarovalne kredite, ki nekoga dne, ko bodo stari, bodo prinašali pokojnine njim in njihovim družinam. Med tem pa, kadarkoli zavarovan delavec umre, brez ozira na njegovo starost, bodo njegove vdove, otroci ali odvisni starši dobivali zavarovalna plačila.

Socialno varnostni zakon preskrbuje za vse to z napravo, ki se naziva "starostno in posmrtninsko zavarovanje". Federalna vlada upravlja to napravo potom oblasti, ki si naziva Social Security Board in federalna zakladnica (U. S. Treasury). Ta naprava je povsem različna od one, po kateri potrebni stari ljudje utegnajo dobivati mesečne podpore v gotovini potom državnih ali okrajnih, oziroma mestnih uradov za socialno oskrbo. Te podpore se izplačujejo le radi tega, ker oni, ki jih dobivajo, ne morejo vzdrževati same sebe. Starostno in posmrtninsko zavarovanje pa izplačuje pokojnina delavcem in njihovim družinam radi zasluženih mezd in vplačanih davkov.

Kako deluje sistem starostnega in posmrtninskega zavarovanja?

Starostno in posmrtninsko zavarovanje nanaša na delavce in družine delavcev, ki delajo v podjetjih, katera spadajo pod zakon. To v glavnem pomenja nameščenje v tovarnah, delavnicah, rudnikih, yeleobrtih, na ameriških ladjah, v prodajalnicah, pisarnah bankah in drugih trgovskih ali obrtnih podjetjih. Zakon prihaja v poštev, tudi če je en sam delavec zaposlen.

Ti delavci in njihovi delodajalci nosijo skupaj stroške zavarovalnega sistema. Vsak plačuje davek, ki sedaj znaša en cent za vsak dolar delavčeve plače. Ta davčni prispevek s strani delavcev in delodajalcev se vlaga v sklad v federalni zakladnici. Iz tega sklada se izplačujejo pokojnine in posmrtnine.

Ako ste delavec, ki dobiva mezdo ali plačo, znesek plačila, ki ga utegne dobiti, je odvisen od zneska plače, ki jo povprečno dobiva na mesec za delo, na katero se zakon nanaša. Da sploh kaj dobivate za pokojnino, je potrebno, da ste na takem delu zaslužili vsaj \$50 ali več v vsakem izmed gotovega števila četrtletij. Morate biti 65 let star ali več in ne delati več. Najmanjša pokojnina, ki jo morate dobi-

PESMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

gospod Brat pa je bil strasten kadilec. Navzlic temu je zmagala žena. Samo zavoljo ljubega miru se je Mr. Brat v hiši odpovedal svojemu največjemu veselju.

(Potem je nesrečni mož umrl. Felicita si njegove smrti ni gnala preveč k sreči, saj je vedela, da ji pripade vse njegovo imetje. Tako je bila vsaj zapovedala, naj določi v svoji oporoki. Oporoka je romala v redu k notarju, a ob določeni uri so jo svečano odprli. Tedaj pa je gospa Bratova padla na hrbet. Na skrivaj in na tiho je bil bojazljivi mož v zadnjem trenutku vrnil v oporoko dostavek. Vdova je postala pač njegova edina dedična, kakor je pričakovala. Toda pod pogojem, da bo vsak dan pokadila tri velike smotke hude sorte. Tej določbi se ni mogla izogniti, kajti pokaditi bi jih morala ob navzočnosti priče — ali pa se odpovedati dedščini. Samo ob sebi umevno, da je zavoljo te določbe šla na vse instance, ki so jo pa kakor da se solidarizirajo s pokojnim možem, gladko zavrnile. Hočeš nočeš bi morala vsak dan pokaditi tri dolge smotke kajti dedščini se vendarle ni hotela odreči.

TRENUTEK — OSEMNAJ STINKA SEKUNDE.

Vsak človek je že uporabljal izraz, da se bo "čez sekundo" vrnil, a malokdo si je pri tem mislil, da bi v tem trenutku niti ne mogel oditi. Kajti trenutek lahko nedvomno izmerimo in če ga točno izmerimo, moramo ugotoviti, da traja eno osemnajstino sekunde. Toliko časa namreč rabi oko, da nekaj zagleda in dojame. Vse, kar si ogledujemo nekaj dalje, pa naj si bomo samo za eno desetinko sekunde kar je dovolj kratak čas je na našo šarenico napravilo že točen vtis in mi to občutimo kot podobo. Kar smo zagledali samo za eno desetinko sekunde, pa sploh nismo zagledali.

Zanimalo vas bo, da temelji baš na teh dejstvih tehnična filmskega traku, ki sestoji iz mnogih majhnih posnetih slik, ki nam jih pa predvajajo tako hitro zaporedoma, da odpade na vsako sekundo približno 20 sličic. Na ta način opazimo samo tiste sestavne dele slik, ki se v naslednji sliki ponavljajo, oziroma te sestavine dela medsebojno tako vezemo, da se iz nepremične posnetke slike, ki je nismo posamič vi-

deli, ustvari gibajoče se filmsko dejanje.

(Kdor bi torej hotel za trenutek, to je za čas, ko mu oko "trene" in opazi neko sliko, oditi, bi se moral vrniti v eni osemnajstinski sekunde in to je nemogoče, saj pride ta čas sek za tedaj, ko mož takšno namero izgovori.

OČI V SPANJU.

Ameriški "Journal of Psychology" opisuje novo pripravo, ki jo je zgradil dr. Ward Halstead z vseniščišča v Chicagu. Ta priprava temelji na spoznanju, da predstavlja človeško oko neznačajno električno baterijo priključno milijonkrat slabotnejšo od običajne avtomobilske baterije. Z močnimi ojačevalci je uspelo beležiti spremembo napetosti v tej "bateriji" in ugotoviti, da izziva vsak premik očesnega jabolčka močno spremembo napetosti, cel električni sunek. Na papirni trak zabeleži priprava vsak takšen premik očesnega jabolčka.

Novi izum je poseba važen za neke psihološke raziskave, in za zdravljenje bolnikov z raznimi pojavi ovir, kakor jaeljanje, izgube spomina, afazije, itd., kakor tudi za obravnavo halucinacij in podobnih pojavov. Dr. Halstead raziskuje ta čas vprašanja, ali človek med spanjem premika oči. O uspehih svojega raziskovanja še ni podal poročila.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVEŠUJ. ŠMEMO PO CABLE LETIKS ZA PRISTOJBINO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

SMRTNA KOSA

V Pueblo, Colo., je umrl Rudolf Karlinger, star 60 let in doma iz Višnje gore.

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

KNJIGE v angleščini...

NE ZAMUDITE TE PRILIKE po izvanredni ceni

NAJZANIMIVEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA

THE ILLUSTRATED WORLD HISTORY

1152 Strani — 1000 Fotografij

Ta knjiga vsebuje 1152 strani in ima okoli 1000 zgodovinskih listin in mnogo zemljevidov. Vsebuje najvažnejše dogodke iz prvih zgodovinskih časov, pa do današnjih dni. — TO JE NAJPOPOLNEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA. (Ta knjiga je posebno tudi zanimiva in koristna za učence v višjih šolah, ker jim v vsakem oziru pomaga pri njihovem učenju.)

ČUDILI SE BOSTE KO BOSTE KNJIGO VIDELI: VEZAVA JE v najlepšem imitacijskem usnju. Pomislite! Samo \$1.50

PRESKRIBITE SI TO KNJIGO ŠE DANES!

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK

vklučno 250 FOTOGRAFIJ
NAPISALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.

Ena sama knjiga, ki vam nudi vsebino cele vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga. Cena samo \$4

Čudili se boste in veselili boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA ponči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrta. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljudna in lahko razumljiva. Preiskusite jo kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da boljše vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

The Modern Encyclopedia

KNJIGA VSEBUJE: 22,000 RAZLAG in 1200 SLIK

Najnovejša svetovna ENCYCLOPEDIA, v kateri more vsako kakoršnegakoli politika najti razlago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO. (Poština plačana.) CENA SAMO \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spispla Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York